

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ ТА ПРИНЦИПІВ ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ НА УКРАЇНСЬКОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ

Самборський О. С., Слободянюк М. М.*

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна*

Соціально орієнтована асортиментна політика на фармацевтичному ринку є дуже важливою складовою соціально орієнтованої ринкової економіки країни.

Проаналізовано три найбільш використовуваних у світі ефективних різновидів соціально орієнтованих економік та механізмів гарантування високих стандартів фармацевтичної допомоги, важливою складовою якої виступає соціально орієнтована асортиментна лікарська політика.

Метою наших досліджень є теоретичне обґрунтування та практичне опрацювання підходів до розробки основних завдань й принципів ефективної соціально орієнтованої асортиментної лікарської політики на вітчизняному фармацевтичному ринку (ФР).

Нами визначено три рівні надання фармацевтичної допомоги (ФД): життєво забезпечувальний, здоров'я зберігаючий й сервісний.

Встановлено основні завдання ефективної реалізації соціально орієнтованої асортиментної політики у відповідності до рівнів організації надання ФД:

забезпечення нормативно-правових та організаційно-економічних гарантій рівного доступу на ФР ефективних ЛЗ, що відповідають основним вимогам національної лікарської політики (НЛП) щодо доступності, якості та раціональності їх застосування (державні гарантії фізичної доступності ліків на всіх трьох рівнях надання ФД);

гарантування рівного доступу для всіх верств населення, незалежно від їх матеріального та соціального статусу громадян до основних лікарських засобів (ОЛЗ), які представлені у відповідних національних переліках ОЛЗ (соціально-економічна доступність ліків на життєво забезпечувальному – у повному обсязі та на здоров'я зберігаючому рівні надання фармацевтичної допомоги – частково);

забезпечення комплексу умов щодо представлення на ФР максимальної кількості асортиментних позицій ЛЗ, що відповідають сучасним вимогам розвитку медицини та фармації, а також потребам населення у ефективній медичній та фармацевтичній допомозі (фізична доступність на всіх трьох рівнях надання ФД);

розробка та впровадження програм стимулювання сегменту інноваційних ЛЗ як власного, так й іноземного виробництва (фізична доступність на всіх трьох рівнях надання ФД, в т.ч. на сервісному рівні);

стимулювання вітчизняного виробництва ЛЗ, особливо переліком препаратів, що використовуються у лікуванні соціально значущих та небезпечних патологій (соціально-економічна доступність ліків на життєво забезпечувальному – у повному обсязі та на здоров'я зберігаючому рівні надання ФД – частково);

фізична доступність на всіх трьох рівнях надання ФД, в т.ч. на сервісному рівні.

Для кожного із запропонованих принципів (гуманізм, демократизм, прозорість, доцільність й адекватність, законність, науковість, справедливість, простота, соціально орієнтованість на ціль, ефективність, послідовність та системність реалізації, збалансованість й передбачуваність) опрацьовано його сутність.

За результатами проведених досліджень розроблено науково-методичні рекомендації.